

We zijn op bezoek bij Sandra en Theo. Ze runnen 'Monte Rosa', een guesthouse in Barão de São João. Maar het begon allemaal in 1984 met een reformwinkeltje en sappenbar in Lagos.

Sandra vertelt: “Na 6 jaar in het onderwijs te hebben gezeten in Nederland ben ik een jaar op reis gegaan. In Mexico raakte ik geïnspireerd door al die sappenbars. Dat leek me ook wel wat, maar mijn plannen zouden in Nederland nooit rendabel gemaakt kunnen worden. Ik droomde al jaren van naar Portugal gaan en als ik Portugese muziek hoorde meende ik dat dat het kland was waar ik mijn geluk zou vinden. In 1983 ging ik voor het eerst kijken of daar een sappenbar meer kans van slagen zou hebben. Ik huurde een dakterras bij een mevrouw in Lagos, en die bleek een mooi oud pand in de verkoop te hebben. Toen ze me het huis liet zien zag ik daar wel potentie in. Ik vertelde haar dat ik interesse had als ik van het woonhuis een restaurantje met een sappenbar zou mogen maken. Terug in Nederland werd ik gebeld dat de vergunningen geregeld konden worden dankzij “vriendjes in de Câmara”... Toen ben ik me gaan voorbereiden, en in juni 1984 ben ik definitief naar Lagos gegaan en heb ik het pand met een mooie afbetalingsregeling kunnen kopen.”

Ik vertrek

“Mijn huis in Nederland kon ik verhuren. De jongen die bij me op kamers woonde wilde me wat op weg helpen en is met mij naar Lagos gereden in een oude Dyane bestelwagen, de keukentafel bonden we op het dak. Ik had vlak voor vertrek stage gelopen in een restaurantje in Groningen. De koks waren zo enthousiast en wilden ook nog diezelfde zomer komen helpen. Maar het werd een beetje een ‘ik vertrek’-verhaal. Je denkt dat je gelijk alle benodigde vergunningen op orde hebt, maar dat bleek niet zo te zijn. Wel kon ik vrij snel een klein reformwinkeltje openen op de benedenverdieping, waar we toen ook maar sappen en taarten zijn gaan verkopen, met hulp van die Nederlandse koks. Het duurde een jaar tot het echte restaurant met de sappenbar eindelijk open kon. ‘Ao Natural’, het eerste vegetarische restaurant in Lagos. Ik ben er best trots dat ik dus 34 jaar geleden al vers rode bietensap met appel en selderij, smoothies, enzovoort verkocht, iets wat nu een hype geworden is. Het liep vanaf het begin als een tierelier, met nieuwsgierige Portugese maar ook veel internationale klanten. Het lag op de eerste verdieping en de mensen stonden ‘s avonds op de trap in de rij voor een tafeltje. Het was zo kicken dat dit me allemaal lukte zo in ‘n uppie in het buitenland! Het bedrijfje groeide, er kwam een BBQ-terras bij en beneden nog een terras waar we ontbijtjes gingen serveren. Uiteindelijk heb ik het pand in 5 gedeeltes opsplitst om verschillende zaken te kunnen draaien, maar het begon me steeds meer boven het hoofd te groeien. Na vijf jaar werkte ik met zo’n 20 mensen, waaronder ook veel internationale vrijwilligers. Het was erg gezellig, maar ik kwam er achter dat ik creëren eigenlijk leuker vond als mensen aansturen en leiding geven.

Op een dag vroeg één van de gasten of het restaurant te koop was. De timing was perfect, ik had op dat moment behoefte aan rust en ging op vakantie naar Noord Portugal met mijn Portugese vriend. Bij terugkomst bleek ik in verwachting te zijn. En zo begon de volgende fase in mijn leven. Het restaurant van de hand gedaan en 9 maanden later had ik mijn dochter Arianne. Mijn vriend bouwde een huisje voor ons en ik nam twee jaar alle tijd voor het moederschap. Toen Arianne naar de peuterspeelzaal kon wilden we wel weer iets ondernemen. We zijn op zoek gegaan naar een mooie plek waar we kamers konden gaan verhuren, en ook weer een restaurantje konden runnen. We vonden een prachtige plek hier op het platteland van Barão de S. João en dat was het begin van Monte Rosa.” Helaas liep de relatie uiteindelijk

stuk. Als alleenstaande moeder met guesthouse was het best hard werken, maar daar is niks mis mee. Het voelde lang of ik alles aan kon en ik heb veel goede herinneringen aan die tijd.

Een onverwachte love story

Theo gaat lachend verder: "En nu zit ik dus ook hier. We kennen elkaar al heel lang. Sandra had de pedagogische academie gedaan en haar eerste baan was op een school voor kinderen met leer-en opvoedingsproblemen, waar ik toen gymleraar was. We hadden een mooi jaar samen, geen relatie, maar wel een hele fijne vriendschap. Na een jaar is Sandra bij de school voor slechthorende kinderen gaan werken, maar ik ben daar 21 jaar gebleven. We raakten elkaar uit het zicht. In het jaar dat Sandra naar Portugal ging, ben ik getrouwd in Nederland. Daar heb ik mijn kinderen gekregen. Mijn vrouw is helaas overleden..

Op een gegeven moment besloot ik Sandra's naam nog eens te googelen, en zo kwam ik erachter dat ze in Portugal woonde. Sandra's moeder woonde net als ik in Eelde. Een afspraak was dus gauw gemaakt. En wat bleek? We vonden elkaar nog steeds heel erg leuk :). Het was in februari 2011, we hadden elkaar 36 jaar niet gezien! Diezelfde maand hebben we nog afgesproken in Lissabon, en de vriendschap groeide uit tot een relatie.

Ik was bijna aan mijn pensioen toe in die tijd en kreeg de keus: of ik zou weer schooldirecteur worden, maar dan zou ik mij daar toch 3 of 4 jaar aan moeten verbinden, of ik zou beleidsmedewerker worden. Ik koos voor het laatste, en werd keurig omhoog gepromoveerd. In april heb ik mijn laatste stukken ingeleverd en toen vroeg ik aan de voorzitter van het college: wat ga ik nu doen tot aan de zomervakantie? Hij zei me: je voorbereiden op je afscheid. Op mijn vraag of dat ook in Portugal kon, antwoorde hij bevestigend, en zo ben ik vanaf mei 2011 steeds vaker naar Monte Rosa gegaan."

Sandra: "Dat was heel fijn! Het was voor mij echt boffen een man op wie ik verliefd was en die ook nog eens ontzettend handig was, bestuurservaring had en er plezier in had wat hand en spandiensten te verlenen in het guesthouse.

Monte Rosa

Toen ik hier in 1993 begon stonden er alleen twee oude boerenhuizen met veel schuren en stallen. Er was geen stromend water, wél een regenput. Voor het bouwen van het restaurant hadden we een bouwplan, voor het renoveren van de accommodatie hadden we geen officieel verbouwingsplan. Na zo veel jaren kan ik denk nu wel vertellen hoe je destijds vaak renoveerde met "toestemming van de fiscal". Die kwam eerst van "ow, wat ben je leuk bezig", alles prachtig, om een paar weken later te bellen dat het toch niet de bedoeling was om het op die manier te doen. Eerst begreep ik dat helemaal niet, maar toen hoorde ik van anderen dat ik "over de brug" zou moeten komen, zo werkte dat... De fiscal (inspecteur) stelde me voor hem daar en daar ontmoeten, en een enveloppe mee te nemen. Hij gaf niet aan wat daarin moest zitten, dat hoorde je via via. Uiteindelijk kwam er strengere wetgeving en heb ik de accommodatie alsnog moeten legaliseren met bouwtekeningen en kwamen er "vistórias". Nu betrekken we gelukkig een volledig legale en geregistreerde Casa do Campo in de sector "Turismo Rural".

Ik heb Portugal heel erg zien veranderen in al die jaren dat ik hier woon. Er was natuurlijk geen A22, je had alleen de EN125. Als ik gasten moest ophalen van het vliegveld in Faro deed ik daar wel 3 uur over, terwijl je dat nu in een uurtje rijdt.

Ik heb altijd een erg fijn contact gehad met de Portugezen, ook met de burens hier. Die liepen langs met de ezel en dan mocht mijn dochter mee. Had de buurvrouw brood gebakken, dan kwam ze met een paar warme broodjes in een theedoek voor ons, soms bracht ze een zak sinaasappels. We deden dingen voor elkaar. De buurman moest wel eens naar het ziekenhuis in Portimão. Vroeger gingen ze lopend en waren dan uren onderweg, nu kon ik ze brengen als dat nodig was.”

Ook Theo geeft zijn mening: “Portugezen zijn hele lieve mensen, prettig om mee om te gaan. Wat me wel opvalt... Ik was in Nederland gewend dat mensen inspraak willen en hun mening geven. Als ik hier in Portugal vroeger aan onze onderhoudsman zijn mening vroeg was hij verbaasd. Het zal door de periode onder Salazar zijn gekomen dat mensen geleerd hebben om hun mening voor zich te houden. Alsof je op verantwoordelijkheid nemen, afgestraft kon worden. Ik denk dat dat nog steeds een beetje in de Portugees zit.”

“De toekomst? We willen het beheer van Monte Rosa afbouwen en meer vrije tijd te krijgen. Theo heeft een heerlijk huis in Eelde waar we altijd heen kunnen, en ik ben nu bezig met het opknappen van een oud pandje in Lagos, vlak tegenover waar ik ooit met mijn “Ao Natural” begon”. Zouden we inderdaad stoppen hier, dan kunnen we straks alle kanten op.”